

תורה אור השלם י"ח:

מי שמתו פרק שלישי ברכות

מסורת הש"ס

גוויז דברדל. תמיכות של צד והקמת שקורין גלגלנ"ה נלע"ז והיינו ציוס השלג: ונחט ועטל. סלקריו * כדי לעסוק בתורה: דפסל ספרא דבי רב. מורה כהניס: חלל רשע. על זדקיהו הוא אומר ועדיין צימי יחוקל מי היה וקוריה חלל: לקרייפא. להחמק מעצרות לחחטס: אייקר פלמודייפו. אשתתה תלמודס מנרקתס. אייקר הוכנז עליהס מתמת שמה: לערל דידפו. לער נוסס מתט כגון עקילת הרימה: שפי רוסוס. של שמי ילדות ממות (6): ונשפט. ונדע מה גבור הויהס פורענות בעולם. שהעולם ניון צרי"ה: הפרגוד. מחיה המנדלת בין מקוס השכינה:

בן איש חי אמו כולי עלמא בני מתי ניגרו אלא בן איש חי שאפי' במיתתו קרוי חי רב פעלים מקבצאל שריבה וקבץ פועלים לתורה והוא הכה את שני אריאל מואב שלא הניח כמותו לא במקדש ראשון ולא במקדש שני והוא ירד והכה את הארי בתוך הכור ביום השלג איכא דאמרי דתבר גזיז דברדא ונחת וטבל איכא דאמרי דתנא סיפרא דבי רב ביומא דסיתוא. והמתים אינם יודעים מאומה אלו רשעים שבחיהו קרויין מתים שנאמר ואתה חלל רשע נשיא ישראל וא בעית אימא מהכא יעל פי שנים עדים (א על פי) שלשה עדים יומת המת חי הוא אלא המת מעיקרא: כי בני ר' חייא נפוק לקרייתא אייקר להו תלמודיהו הוו קא מצערי לאדכוריה א"ל חד לחבריה דיע אבון בהאי צערא א"ל אידך מנא ידע והא כתיב ייכברו בניו ולא ידע א"ל אידך ולא ידע והא כתיב יאך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאכל ואמר רבי יצחק קשה רמה למת (7) כמחט בבשר החי אמרי בעצרא דידהו ידעי בעצרא דאחרינא לא ידעי ולא והתניא (8) מעשה בחסיד אחד שנתן דינר לעני בערב ר"ה בשני בצורת והקניטתו אשתו והלך ולן בבית הקברות ושמע שתי רוחות שמפורות זו לזו אמרה חדא לחברתה חברתי בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתה איני יכולה שאני קבורה במחצלת של קנים אלא לכי את ומה שאת שומעת מאחורי לי הלכה היא ושטה ובאה ואמרה לה חברתה חברתי מה שמעת מאחורי הפרגוד אמרה לה שמעתי שכל הזורע ברביעה ראשונה ברד מלקה אותו הלך הוא זרע ברביעה שניה של כל העולם כולו לקה שלו לא לקה לשנה האחרת הלך ולן בבית הקברות ושמע אותן שתי רוחות שמפורות זו עם זו אמרה חדא לחברתה בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתי לא כך אמרתי לך איני יכולה שאני קבורה במחצלת של קנים אלא לכי את ומה שאת שומעת בואי ואמרי לי הלכה ושטה ובאה ואמרה לה חברתה חברתי מה שמעת מאחורי הפרגוד אמרה לה שמעתי שכל הזורע ברביעה שניה שרפון מלקה אותו הלך זורע ברביעה ראשונה של כל העולם כולו נשדף ושלו לא נשדף אמרה לו אשתו מפני מה יאשתקד של כל העולם כולו לקה ושלו לא לקה ועכשיו של כל העולם כולו נשדף ושלו לא נשדף סח לה כל הדברים הללו אמרו לה היו ימים מועטים עד שנפלה קטמה בין אשתו של אותו חסיד ובין אמה של אותה ריבה אמרה לה לכי ואראך בתך שהיא קבורה במחצלת של קנים הקברות ושמע אותן רוחות שמפורות זו עם זו אמרה לה חברתי בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתי הניחתי דברים שביני לביןך כבר נשמעו בין החיים אלמא ידעי דילמא איניש אחרינא שכיב ואויל ואמר להו ת"ש דזעירי הוה מפקדי זוזי גבי אושפויכותיה עד דאתי ואויל לכי רב שכיבה אזל בתרה לחצר מות אמר לה זוזי היכא אמרה ליה זיל שקלינהו מתותי (9) בצנורא דרשא ברוך פלן ואימא לה לאימא תשרד לי מסרקאי וגובתאי דכוחלא בהדי פלניתא דאתיא לחצר אלמא ידעי [דלמא] דומה קדים ומכריו להו ת"ש דאבוה דשמואל הוו קא מפקדי גביה זוזי דיתמי לכי נח נפשיה לא הוה שמואל גביה הוו קא קרו ליה בר אכיל זוזי דיתמי אול אבתריה לחצר מות אמר להו בעינא אבא אמרו ליה אבא טובא איכא הכא אמר להו בעינא אבא בר אבא אמרו ליה אבא נמי טובא איכא הכא אמר להו בעינא אבא בר אבא אבוה דשמואל היכא אמרו ליה סליק למתיבתא דרקיעא אדהכי הוייה ללוי דיתבי אבראי אמר ליה אמאי יתבת אבראי מאי טעמא לא סלקת אמר ליה דאמרי לי כל כי הנך שני דלא סליקת למתיבתא דרבי אפס ואחלישתיה לדעתיה לא מעיילינן לך למתיבתא דרקיעא אדהכי והכי אתא אבוה חזייה דהוה קא בכי ואחיק אמר ליה מאי טעמא קא כבית אמר ליה דלעגל קא אתית מאי טעמא אחיבת דחשיבת בהאי עלמא טובא אמר ליה אי חשיבנא נעילולה ללוי ועיילוהו ללוי אמר ליה זוזי דיתמי היכא אמר ליה זיל שקלינהו באמתא דרחיא עילאי ותתאי דידן ומיצעי דיתמי אמר ליה מאי טעמא עברת הכי אמר ליה אי גנובי גנבי מגנבו מדין אי אכלה ארעא אכלה מדין אלמא ידעי דילמא שאני שמואל כיון דחשיב קדמי ומכריו (10) פגו מקום (11) ואף ר' יונתן הדר ביה דאמר רבי שמואל בר גחמני אמר ר' יונתן מנין למתים שמספרים זה עם זה שנאמר ויאמר ה' אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר מאי לאמר אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור להם לאברהם ליצחק וליעקב שבעה שבעתי לכם כבר קיימתיה לכניכם ואי

בן איש חי אמו כולי עלמא. נספרים מדויקים כמיב חי וקרינן חיל ומן הכמיב דייק הכי שלג כמיב חיל אלף מי: סיפרא דבי רב. מהלרי דרש שהוא ממור שנספרים: בתוך הבר. שהוא נחלמט הספרים: מלקמלר לעגל קא אחתי ולא מני לשטי דלעיל דומה קדים ואמר להו דהיינו דוקא לאלתר אלל כל כך לא היה מקדים דהוה עמנו אינו ידע: אפי'

1. האנה חילי רשע נשיא ישראל אשר בא יומת בעת עז קרן יחוקל כל ל על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת לא ישת על פי עד אחד: דברים יו ו ידע: יקברו קניז ולא ידע: ויצטרו ולא יתן למו: איוב יד כא ופשו עליו תאבל: איוב יד כב ויאמר ה' אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לך: אמנה דראיתוך קעניך וקשה לא תעברו: דברים יד ו ידע:

הגהות הב"ח

(6) רש"י דריש שתי מ"ח ממות הקדיש וחל"כ מ"ה בואי ונשוט ומד:

גליון הש"ס

בבא ופ"י ר' יונתן וחד' ב"ד. פי' קטעה דף ד' פ"ב מוס' דריה אפ"י: רש"י דריה ונתת בו ברד לעסוק בתורה. פי' ביק דף פ"ב פ"ב מוס' דריה אפ"י:

לענין רש"י

לגמגמ"א (גלבר"א). ק"ח.

רב ניסים גאון

ר"לפ"ו דומה הוא דרקים מכריו. להו. כמסתב מתרירת במיקל כל ישראלי יש לתן חלק וז' נד' אב"י אמר ר' יוחנן אותו מלאך שהוא סמוע על הרוחות דומה סמו: ת"ש דאבוה דשמואל הוו מספדי גביה זוזי דיתמי אמר ליה דאמרו לי כל הנך שני דלא יצילת למתיבתא דר' אפס הכא נמי לא חשיב. יומתה לפירושה כמסתב סמוע נד' כפרק הנישא את האשה נד' (ג) דתנו רבנן בשעת פטירתו של רבי כר אמר צורן נכנסו חמי ישראל אני אצלו אמר להם אל חספסתי אתם בפליאה בני ישראל לאתר ל' יום שמעתי בני ישראל נתיבא בר תמא יביב דרשא דאמרי' עלה לא קביל עליה ר' חנינא שריה ר' אסל גרול סמנו ב' שנים ומחצת יחוב ר' אפס ברישא יחובי ר' יוחנא אבראי ואתא לוי יחוב גביה ומשום הכא לא יצילת ללוי למתיבתא דרקיעא עד דבענא שמואל רחמי עליה תיילת:

מוסף רש"י

מאי לאמר אמר הקב"ה למשה לך אמור להם וכו'. מ"ה שחן ופסקו לנכרה ליתן וליעקב שטשה שנספס לנס הקב"ה קיימה. חסו למח, נק החלטה לך. אמר גורס הוה מלכ שמה לא חפנו, שאלני ק' יחיי מקימן עד שפלה חוסם נעוס וקניסו סו חלן ומני נ"ס (11) וד' 17.